

Διερεύνηση και Ανάλυση της Απασχόλησης των Αποφοίτων ΤΕΙ

Χρήστος Κοίλιας

ΤΕΙ Αθήνας

Αγίου Σπυρίδωνος & Δημητσάνης, 122 10, Αιγάλεω, Αθήνα

e-mail: ckoilias@teiath.gr

Βασίλης Κώστογλου

Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Τ.Θ. 141, 574 00, Θεσσαλονίκη

e-mail: vkostogl@it.teithe.gr

Ελένη Τουρνά

ΤΕΙ Αθήνας

Αγίου Σπυρίδωνος & Δημητσάνης, 122 10, Αιγάλεω, Αθήνα

e-mail: elenitur@teiath.gr

Αριστογιάννης Γαρμπής

ΤΕΙ Μεσολογγίου

Νέα Κτίρια, 302 00, Μεσολόγγι

e-mail: agarbis@teimes.gr

Βαγγέλης Τόλης

Αρτέμιδος, 131 21, Τλιον

e-mail: etolis@yahoo.gr

Περίληψη

Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται τα σημαντικότερα αποτελέσματα και συμπεράσματα της έρευνας απορρόφησης των αποφοίτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) της Ελλάδας στην αγορά εργασίας. Χρησιμοποιήθηκαν τα αρχεία δεδομένων των ερωτηματολογίων που συνέλλεξαν τα διάφορα ΤΕΙ και αφορούν τους αποφοίτους της περιόδου 1997 – 2001. Αρχικά, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προκύψαν από τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων στο σύνολο του υπό εξέταση σταθμισμένου δείγματος (5183 απόφοιτοι). Με χρήση εργαλείων περιγραφικής και εκτιμητικής στατιστικής αναλύθηκαν όλες οι μεταβλητές του ερωτηματολογίου για το σύνολο του δείγματος, τόσο μεμονωμένα, όσο και σε συνδυασμό μεταξύ τους. Σχολιάζονται τα κυριότερα ευρήματα, ενώ αναδεικνύονται και οι σπουδαιότερες διαφορές μεταξύ των διαφόρων ΤΕΙ. Κατόπιν παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης ανά ειδικότητα. Σχολιάζονται τα κυριότερα ευρήματα και αναδεικνύονται οι κυριότερες διαφορές μεταξύ τους. Επιπλέον, με χρήση πολυμεταβλητών μεθόδων αναζητήθηκαν αλληλοεπιδράσεις σε πάνω από δύο μεταβλητές του ερωτηματολογίου και προσεγγίστηκαν οι ομοιότητες και οι διαφορές των ειδικοτήτων. Διερευνώνται επίσης τα βασικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων ΤΕΙ. Τέλος, παρουσιάζονται και σχολιάζονται τα χαρακτηριστικά των αποφοίτων ΤΕΙ που επιδρούν και εξηγούν το βαθμό και την ποιότητα επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων, καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας μετάβασής τους από τις σπουδές στην αγορά εργασίας.

Λέξεις Κλειδιά: Απασχόληση, Απόφοιτος, Αγορά Εργασίας, Πολυμεταβλητή Ανάλυση, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

1. Εισαγωγή

Οι απόφοιτοι της Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα ποσοστά του νεοεισερχόμενου ανθρώπινου δυναμικού στην ελληνική αγορά εργασίας. Το νέο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό και εργασιακό περιβάλλον και οι απαιτήσεις που θέτει η τεχνολογία έχουν επηρεάσει τη σημερινή αγορά εργασίας και καθιστούν εντονότερη την ανάγκη για την όσο το δυνατό λεπτομερέστερη πληροφόρηση σχετικά με τη μετάβαση του ανθρώπινου δυναμικού που αποφοιτά από τα ΤΕΙ στην αγορά εργασίας. Κατά συνέπεια ο προσδιορισμός του επαγγελματικού προφίλ των αποφοίτων ΤΕΙ ανά ειδικότητα, η γνώση των ποσοστών ένταξης των αποφοίτων ανά κλάδο στην αγορά εργασίας και κυρίως ο προσδιορισμός των παραγόντων που τα επηρεάζουν, θεωρείται αναγκαίος για τη διαμόρφωση πολιτικής και προώθησης ενεργειών για την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη ένταξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

Στην παρούσα έρευνα παρουσιάζονται τα λεπτομερή αποτελέσματα της έρευνας απορρόφησης στην αγορά εργασίας των αποφοίτων όλων των ΤΕΙ της πενταετίας 1997-2001.

2. Μεθοδολογία έρευνας

Στην εργασία αυτή χρησιμοποιήθηκαν τα αρχεία δεδομένων των ερωτηματολογίων που συνέλεξαν τα διάφορα ΤΕΙ. Κάθε ΤΕΙ όφειλε να χρησιμοποιήσει το κοινό ερωτηματολόγιο που καταρτίστηκε από την πιλοτική μελέτη της Οριζόντιας Δράσης των ΓΔ των ΤΕΙ όλης της χώρας. Δυστυχώς όμως όλα τα ΤΕΙ δεν ακολούθησαν ακριβώς το κοινό ερωτηματολόγιο ούτε τις προδιαγραφές της έρευνας με αποτέλεσμα μερικά ιδρύματα να μη συμπεριληφθούν στην παρούσα έρευνα. Κατόπιν προσδιορίστηκαν οι κύριες ειδικότητες και τα τμήματα που ανήκουν σε κάθε μία από αυτές. Οι κύριες ειδικότητες, τα τμήματα, καθώς και το πλήθος των αντίστοιχων συμπληρωμένων και έγκυρων ερωτηματολογίων παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Οι απαντήσεις των αποφοίτων αναλύθηκαν με εργαλεία περιγραφικής και εκτιμητικής Στατιστικής, καθώς και με πολυμεταβλητές μεθόδους. Χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες πολυμεταβλητές στατιστικές μέθοδοι: ανάλυση σε ομάδες (cluster analysis), παραγοντική ανάλυση αντιστοιχιών (correspondence analysis) και παλινδρόμηση (regression).

3. Ανάλυση αποτελεσμάτων

3.1 Δημογραφικά στοιχεία και στοιχεία εκπαίδευσης

Σύμφωνα με τα εμπειρικά αποτελέσματα της μελέτης οι γυναίκες αποτελούν το 58% και οι άνδρες το 42% των αποφοίτων ΤΕΙ των ετών 1997-2001. Το μικρότερο ποσοστό ανδρών αποφοίτων καταγράφεται στο ΤΕΙ Αθήνας, ενώ το μεγαλύτερο στην ΑΣΠΑΙΤΕ. Το 52% των αποφοίτων δήλωσαν έγγαμοι και 48% άγαμοι. Από τις γυναίκες του δείγματος το 60% δήλωσαν έγγαμες, ενώ από τους άνδρες μόνο το 40% δήλωσαν έγγαμοι.

Η μέση τιμή της διάρκειας σπουδών υπολογίστηκε στα 5,5 έτη. Τα στατιστικά αποτελέσματα έδειξαν ότι τη μεγαλύτερη μέση διάρκεια σπουδών έχει η ΑΣΠΑΙΤΕ (6,1 έτη), ενώ τα ΤΕΙ Ηλείου, Λαμίας και Μεσολογίου εμφανίζουν διάρκεια σπουδών μικρότερη από 5 έτη. Μόνο το 3% των αποφοίτων έχει λάβει άριστα, ενώ το 54% αποφοίτησε με λίαν καλώς. Υπάρχει σημαντική στατιστική διαφορά στο βαθμό πτυχίου ανά φύλο και ΤΕΙ. Οι γυναίκες επιτυγχάνουν γενικά καλύτερες βαθμολογίες πτυχίου.

Ειδικότητα	Τμήματα	Πλήθος	%
ΓΕΩΠΟΝΙΑ	Ανθοκομίας, Δασοπονίας, Ζωικής Παραγωγής, Φυτικής Παραγωγής, Θερμοκηπίων, Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων.	534	10%
ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΓΤΚΣ)	Γραφιστικής, Διακοσμητικής, ΣΑΕΤ, Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, Φωτογραφίας	167	3%
ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Εμπορίας-Διαφήμισης, Βιβλιοθηκονομίας, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Διοίκησης Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας, Λογιστικής, Τουριστικών Επιχειρήσεων, Στελεχών Συνεταιριστικών Οργανισμών .	1709	33%
ΠΡΟΝΟΙΑ	Κοινωνικής Εργασίας, Δημόσιας Υγιεινής, Εργοθεραπείας,	95	2%
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΤΕΧΝ/ΥΓ)	Ιατρικών Εργαστηρίων, Οδοντικής Τεχνολογίας, Οπτικής, Ραδιολογίας-Ακτινολογίας	149	3%
ΥΓΕΙΑ	Αισθητικής, Βρεφονηπιοκομίας, Επισκεπτών Υγείας, Μαιευτικής, Νοσηλευτικής, Φυσικοθεραπείας	873	17%
ΤΡΟΦΙΜΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ (ΤΕΤΡΟΔ)	Διατροφής, Οινολογίας, Τεχνολογίας Τροφίμων	157	3%
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	Βιομηχανικού Σχεδιασμού, Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος, Δομικών, Ενεργειακής Τεχνολογίας, Ηλεκτρολογίας, Μηχανολογίας, Ναυπηγικής, Ορυχείων, Οχημάτων, Πολιτικών Έργων Υποδομής, Συγκοινωνιολόγων, Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων, Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου, Τοπογραφίας	1079	21%
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ)	Αυτοματισμού, Ηλεκτρονικής, Πληροφορικής	420	8%
Σύνολο		5183	100%

Πίνακας 1. Κύριες ειδικότητες, αντίστοιχα τμήματα και μεγέθη δειγμάτων

Επτά έως έντεκα έτη επτά μετά την αποφοίτηση μόνο το 11% του συνόλου των αποφοίτων των ετών 1997-2001 δήλωσε ότι είχε πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα (6%) ή στο εξωτερικό (5%). Τα μεγαλύτερα ποσοστά πραγματοποίησης μεταπτυχιακών σπουδών παρουσιάζονται στα ΤΕΙ Λαμίας (23%) και Αθήνας (18%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό σημειώνεται στο ΤΕΙ Σερρών (6%). Διαπιστώνεται σημαντική εξάρτηση μεταξύ της υλοποίησης μεταπτυχιακών σπουδών και των μεταβλητών φύλο, οικογενειακή κατάσταση, τύπος λυκείου αποφοίτησης και βαθμός πτυχίου.

Το 71% των αποφοίτων με μεταπτυχιακές σπουδές δηλώνει ότι αυτές είναι πολύ ή πάρα πολύ σχετικές με την ειδικότητα του ΤΕΙ, ενώ μόνο 16% δηλώνει το αντίθετο. Οι απόφοιτοι των ΤΕΙ αναφέρουν ως κυριότερο λόγο που τους οδήγησε να προχωρήσουν σε μεταπτυχιακές σπουδές ότι οι μεταπτυχιακές σπουδές θα τους βοηθήσουν στην ανεύρεση εργασίας που να αντιστοιχεί στο επίπεδο σπουδών τους (33%) καθώς και την εμπάθυνση στο επιστημονικό αντικείμενο που έχουν σπουδάσει (32%). Ακολουθώς ότι χρειάζονται μεγαλύτερη εξειδίκευση για να ασκήσουν το επάγγελμα που έχουν σπουδάσει (27%) και ενώ άλλο λόγο υποστηρίζει το 8%. Τέλος δύο στους τρεις αποφοίτους δήλωσαν ότι εργαζόταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών.

3.2 Επαγγελματική αποκατάσταση και στοιχεία απασχόλησης

Σύμφωνα με τα ανάλυση των απαντήσεων, επτά έως 11 έτη μετά την αποφοίτηση το 88,5% του συνόλου των αποφοίτων ΤΕΙ των ετών 1997-2001 δήλωσε ότι εργάζεται.

Αναλυτική εξέταση έδειξε ότι το ποσοστό απασχόλησης των ανδρών πτυχιούχων είναι 94% ενώ των γυναικών είναι 85%. Οι άνεργοι απόφοιτοι ανέρχονται στο 7,4% (4% στους άνδρες και 10% στις γυναίκες) και οι άεργοι στο 4,1% (2% στους άνδρες και 6% στις γυναίκες). Η ανεργία στις γυναίκες απόφοιτους είναι υπερδιπλάσια, ενώ ακόμη το ποσοστό των άεργων γυναικών είναι τριπλάσιο από αυτό των ανδρών. Όλες αυτές οι διαφορές αυτές είναι στατιστικά σημαντικές.

Σχετικές μελέτες της ΕΣΥΕ και συγκεκριμένα η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) δείχνει, για τους πτυχιούχους ανώτατης εκπαίδευσης που βρίσκονται ηλικιακά περίπου όπως και οι απόφοιτοι των ΤΕΙ ποσοστά ανεργίας 9,15%. Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι η ανεργία των αποφοίτων ΤΕΙ κυμαίνεται συνολικά χαμηλότερα από την ανεργία του γενικού πληθυσμού.

Εξετάζοντας και άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης των πτυχιούχων μισθωτών ΤΕΙ, η έρευνα κατέληξε στο ότι οκτώ στους δέκα εργαζόμενους αποφοίτους είναι μισθωτοί με πλήρη απασχόληση (ποσοστό 81%) και μόνο το 4% είναι μισθωτοί με μερική απασχόληση. Το 9% των ανδρών και το 3% των γυναικών είναι αυτό-απασχολούμενοι με προσωπικό (συνολικό ποσοστό 6%) και το 9% αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό. Τα μεγαλύτερα ποσοστά μισθωτών παρουσιάζονται στους απόφοιτους της ΑΣΠΑΙΤΕ και του ΤΕΙ Ηπείρου. Αντίθετα στους απόφοιτους των ΤΕΙ Σερρών και Κρήτης εμφανίζονται τα μεγαλύτερα ποσοστά αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων.

Τα αναλυτικά στατιστικά αποτελέσματα των τεσσάρων κύριων κατηγοριών αποφοίτων (μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι, άνεργοι, άεργοι) παρουσιάζονται στον συγκεντρωτικό πίνακα 2. Στις επόμενες ενότητες αναλύονται μία προς μία τέσσερις κατηγορίες.

3.2.1 Μισθωτοί

Αναλύοντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των απασχολούμενων μισθωτών ένα ποσοστό 19% των μισθωτών αμείβονται με μισθούς μέχρι 800 ευρώ. Η μεγάλη πλειοψηφία τους (ποσοστό 74%) αμείβεται με αποδοχές που κυμαίνονται από 801 έως 1500 ευρώ. Το 6% των αποφοίτων έχει αποδοχές άνω των 1500 ευρώ, ενώ μόνο το 1% αμείβεται με περισσότερα από 2500 ευρώ. Εντυπωσιακές είναι οι διαφορές στις αποδοχές ανδρών και γυναικών μισθωτών όπου βρέθηκε ότι μόνο 12% των ανδρών έχει αποδοχές κάτω από 800 ευρώ, ενώ το ποσοστό των γυναικών ανέρχεται σε 24%. Οι άνδρες απόφοιτοι έχουν ποσοστό 10% έναντι των γυναικών 3% για αμοιβές από 1500-2500, ενώ μόνον άνδρες απόφοιτοι έχουν μισθούς πάνω από 2500 ευρώ.

Η μέση τιμή μισθών για το σύνολο του δείγματος υπολογίστηκε στα 1150 ευρώ. Η μέση τιμή υπολογίστηκε θεωρώντας ως κεντρική τιμή της 1^{ης} κατηγορίας αμοιβών τα 800 ευρώ και ως κεντρική τιμή της τελευταίας κατηγορίας αμοιβών τα 2850 ευρώ. Η υψηλότερη μέση τιμή αποδοχών καταγράφεται στους μισθωτούς αποφοίτους του ΤΕΙ Αθήνας με 1234 ευρώ, ενώ η χαμηλότερη στους αποφοίτους του ΤΕΙ Θεσ/νίκης με 1086 ευρώ.

Γενικά οι πτυχιούχοι ΤΕΙ δείχνουν μέτρια ικανοποιημένοι προς δυσαρεστημένοι από τους μισθούς τους, αφού το 37% δήλωσε αρκετά ικανοποιημένο από τις αποδοχές του, το 38% των αποφοίτων δήλωσε μέτρια ικανοποιημένο και το 25% δήλωσε ελάχιστα ή λίγο ικανοποιημένο. Αυτό ενισχύεται από το ότι το 41% των απασχολούμενων θα άλλαζε εργασία γιατί οι αποδοχές του δεν το ικανοποιούν.

ΓΕΝΙΚΑ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Λύκειο Ενιαίο/ Γενικό	Βαθμός Λ. Καλώζ	Μετα/κό	Εργ. Καταστ.		Απασχόληση			
ΤΕΙ	Πλήθος	Ανδρας	Παντρ.	Ενιαίο/ Γενικό	Λ. Καλώζ	ΝΑΙ	Απασχολ. Αυτό- απασχ.	Ανεργος	Άεργος	Μισθ. Πληρ. Μερ.	Μισθ. Επιχειρ. Μερ.	Ελευθ. Επ.
Αθήνα	1156	35%	55%	66%	51%	18%	80%	13%	4%	3%	3%	4%
ΑΣΠΑΙΤΕ	218	73%	47%	60%	83%	14%	90%	9%	0%	1%	5%	4%
Θεσ/νίκη	1526	38%	48%	61%	63%	9%	72%	13%	8%	7%	5%	6%
Δυτ. Μακ.	387	61%	48%	58%	31%	8%	71%	14%	11%	4%	5%	8%
Ήπειρος	134	24%	43%	55%	67%	10%	78%	7%	13%	1%	5%	4%
Καβάλα	504	51%	57%	47%	55%	8%	73%	15%	9%	3%	3%	8%
Κρήτη	391	43%	54%	88%	34%	13%	73%	19%	5%	3%	0%	10%
Λαμία	296	38%	56%	61%	56%	23%	85%	9%	5%	0%	4%	5%
Μεσολόγγι	282	37%	50%	54%	46%	8%	72%	10%	15%	3%	7%	4%
Σέρρες	316	43%	62%	53%	52%	6%	64%	21%	9%	7%	6%	16%
Συνολο	5210	42%	52%	61%	54%	11%	75%	14%	7%	4%	81%	9%

ΜΙΣΘΩΤΟΙ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Μετα/κό	Αντιστ. Σπουδ.	1η Εργασία	Αντικείμενο		Μέση Τιμή	Ικαν. Αμοιβές		Ικανοπ. Εργοδότη				
ΤΕΙ	Πλήθος	Ανδρας	Παντρ.	ΝΑΙ	Δείκτης	ΝΑΙ	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Αποδοχών	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Λίγο	Αρκετά	Πάρα Πολύ
Αθήνα	921	35%	54%	19%	3,94	25%	13%	22%	64%	1234	24%	44%	29%	1%	30%	56%
ΑΣΠΑΙΤΕ	196	72%	48%	15%	4,15	22%	12%	15%	72%	1215	11%	49%	40%	1%	25%	66%
Θεσ/νίκη	1096	38%	48%	9%	3,39	38%	15%	19%	65%	1086	26%	35%	37%	2%	41%	33%
Δυτ. Μακ.	275	61%	47%	8%	3,40	35%	16%	26%	57%	1108	14%	44%	38%	3%	28%	49%
Ήπειρος	105	22%	48%	11%	3,83	41%	20%	25%	53%	1101	34%	32%	30%	2%	10%	68%
Καβάλα	367	52%	55%	10%	3,29	30%	22%	21%	55%	1155	25%	29%	45%	1%	25%	62%
Κρήτη	285	37%	53%	13%	3,52	33%	20%	20%	59%	1169	29%	33%	38%	1%	55%	32%
Λαμία	253	34%	56%	22%	4,08	33%	20%	17%	61%	1195	26%	45%	24%	2%	25%	51%
Μεσολόγγι	202	40%	45%	9%	2,87	29%	28%	11%	62%	1093	30%	21%	49%	1%	17%	72%
Σέρρες	202	41%	65%	6%	3,54	30%	18%	16%	66%	1093	34%	23%	42%	2%	33%	44%
Συνολο	3902	41%	51%	12%	3,59	32%	17%	20%	63%	1150	25%	38%	37%	1%	34%	50%

ΑΥΤΟ/ΜΕΝΟΙ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Μετα/κό	Απασχόληση		Είδος Επιχείρησης		Ικανοποίηση			
ΤΕΙ	Πλήθος	Άνδρας	Παντρ.	ΝΑΙ	Επιχειρ.	Ελευθ. Επ.	Οικ/κή	Μετά πτυχίο	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Αθήνα	155	45%	55%	17%	29%	71%	16%	75%	3%	10%	43%	44%
ΑΣΠΑΙΤΕ	19	84%	32%	5%	53%	47%	32%	63%	0%	11%	39%	50%
Θεσ/νίκη	196	57%	48%	11%	38%	62%	37%	57%	6%	7%	56%	31%
Δυτ. Μακ.	55	78%	45%	8%	49%	51%	31%	49%	7%	15%	53%	25%
Ήπειρος	10	60%	30%	0%	50%	50%	30%	70%	0%	11%	44%	44%
Καβάλα	78	68%	62%	6%	53%	47%	42%	49%	1%	12%	49%	38%
Κρήτη	74	76%	53%	13%	49%	51%	18%	81%	0%	14%	58%	28%
Λαμία	28	82%	54%	32%	46%	54%	23%	58%	7%	15%	44%	33%
Μεσολόγγι	28	57%	57%	8%	32%	68%	50%	39%	0%	12%	46%	42%
Σέρρες	65	65%	48%	9%	34%	66%	30%	67%	3%	6%	52%	38%
Συνολο	708	62%	51%	12%	40%	60%	30%	62%	4%	10%	50%	36%

ΑΝΕΡΓΟΙ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Μετα/κό	Εργασία στο	Χρόνος ανεργίας (μήνες)			Επίδομα ανεργίας	Είδος αναζήτ. εργ.			
ΤΕΙ	Πλήθος	Άνδρας	Παντρ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	~ 6	6 - 12	12 - 24	> 24	ΝΑΙ	Σχετική	Προσπ. Οποια	Άλλο
Αθήνα	46	17%	61%	11%	96%	11%	30%	20%	39%	30%	67%	11%	18%
ΑΣΠΑΙΤΕ	1	0%	100%	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%
Θεσ/νίκη	128	20%	42%	4%	88%	33%	21%	18%	28%	17%	59%	8%	22%
Δυτ. Μακ.	42	48%	52%	4%	93%	29%	27%	15%	29%	37%	49%	22%	17%
Ήπειρος	17	12%	24%	12%	100%	60%	20%	7%	13%	31%	71%	12%	6%
Καβάλα	46	22%	60%	4%	91%	24%	15%	17%	43%	26%	61%	4%	20%
Κρήτη	21	24%	50%	15%	95%	37%	16%	21%	26%	0%	50%	35%	5%
Λαμία	15	27%	57%	0%	87%	7%	7%	21%	64%	20%	43%	21%	29%
Μεσολόγγι	43	14%	65%	4%	86%	18%	18%	13%	50%	20%	47%	7%	40%
Σέρρες	28	32%	57%	4%	96%	26%	19%	26%	30%	20%	69%	12%	19%
Συνολο	387	23%	52%	5%	91%	27%	20%	18%	35%	23%	58%	12%	21%
													9%

Πίνακας 2. Σοργεντροπικά αποτελέσματα ανά ΤΕΙ και συνολικά

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει το αποτέλεσμα ότι 42% των μισθωτών πτυχιούχων ΤΕΙ δηλώνει ότι το αντικείμενο εργασίας τους αντιστοιχεί πάρα πολύ με τις σπουδές τους, αλλά και ότι ταυτόχρονα το 21% θεωρεί ότι η εργασία τους έχει ελάχιστη αντιστοιχία με τις σπουδές τους. Ποσοστό 22% δηλώνει ότι αντιστοιχεί πολύ, το 11% δηλώνει μέτρια, ενώ μικρή αντιστοιχία δηλώνει το 5%. Η σύγκριση των ποσοστών ετεροαπασχόλησης μεταξύ αποφοίτων διαφορετικών ΤΕΙ πραγματοποιήθηκε με το δείκτη «αντιστοιχίας απασχόλησης με σπουδές». Ο δείκτης αυτός ισούται με:

$$\sum_{i=1}^5 P_i * i / \sum_{i=1}^5 P_i$$

όπου P_i είναι το πλήθος των αποφοίτων που δηλώνουν αντιστοιχία με σπουδές στην i κατηγορία της πενταβάθμιας ποιοτικής κλίμακας. Ο υψηλότερος δείκτης, δηλαδή μεγάλη συνάφεια σπουδών και απασχόλησης, παρουσιάζεται στην ΑΣΠΑΙΤΕ, στο ΤΕΙ Λαμίας και στο ΤΕΙ Αθήνας, ενώ ο χαμηλότερος στο ΤΕΙ Μεσολογγίου, Θεσσαλονίκης και Δυτικής Μακεδονίας. Οι διαφορές αυτές μεταξύ των ΤΕΙ ίσως δικαιολογούνται από τις διαφορετικές ειδικότητες που προσφέρουν. Οι απόφοιτοι παρουσιάζονται κατά πλειοψηφία πολύ ή πάρα πολύ ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας τους (63%). Μόνο το 17% εκφράζουν μικρή ικανοποίηση. Δεν παρατηρήθηκε καμία σημαντική διαφορά στην ικανοποίηση από το αντικείμενο της εργασίας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Περισσότερο ικανοποιημένοι δηλώνουν οι απόφοιτοι της ΑΣΠΑΙΤΕ (73%), του ΤΕΙ Σερρών (66%) και των ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης, ενώ μικρότερη αντίστοιχη ικανοποίηση δήλωσαν απόφοιτοι από το ΤΕΙ Ηπείρου (54%) και το ΤΕΙ Καβάλας (55%).

Στη συνέχεια διερευνήθηκε η εργασιακή ένταξη των αποφοίτων μισθωτών και ο τρόπος εύρεσης της σημερινής τους απασχόλησης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναμονής, κάποιοι επιδεικνύουν μεγαλύτερη κινητικότητα από άλλους για διάφορους λόγους. Μόνο μία μικρή μερίδα αποφοίτων βρίσκει απευθείας σταθερή απασχόληση στον πρωτεύοντα τομέα της αγοράς εργασίας, στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, λίγο πριν ή σε σύντομο χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή του.

Εξετάζοντας το σύνολο των αποφοίτων βρέθηκε ότι μόνο το 32% των μισθωτών δήλωσε ότι παραμένει στην ίδια πρώτη εργασία, ενώ το 68% έχει αλλάξει επαγγελματικό χώρο. Από αυτούς που παραμένουν στην πρώτη τους δουλειά, 43% είναι άνδρες και 57% γυναίκες. Διαπιστώθηκε επίσης ότι ποσοστό 16% βρήκε αυτή την εργασία πριν την αποφοίτηση και το 23% κατά την αποφοίτηση. Και στην πρώτη και στη δεύτερη από τις παραπάνω κατηγορίες (59% και 67% αντίστοιχα) οι γυναίκες υπερτερούν. Από τη κατηγορία των μισθωτών που η σημερινή απασχόληση δεν είναι η πρώτη υπολογίστηκε ο μέσος χρόνος αναμονής για την εύρεση της πρώτης εργασίας σε 9 μήνες για το συνολικό πληθυσμό, ενώ ανά φύλο είναι 12 μήνες για τους άνδρες και 7 μήνες για τις γυναίκες. Συνδυάζοντας τους μέσους χρόνους αναμονής των δύο κατηγοριών προκύπτει ότι ο μέσος χρόνος αναμονής για την πρώτη εργασία στο σύνολο των μισθωτών αποφοίτων ΤΕΙ ανέρχεται στους 12 μήνες (16 μήνες για τους άνδρες και 10 μήνες για τις γυναίκες). Η διαφορά αυτή μπορεί να αποδοθεί στις στρατιωτικές υποχρεώσεις των ανδρών.

Βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο χρόνο αναμονής έχουν οι απόφοιτοι της ΑΣΠΑΙΤΕ, ενώ το μικρότερο οι απόφοιτοι του ΤΕΙ Σερρών. Οι χρόνοι αναμονής των κεντρικών ΤΕΙ είναι λίγο μικρότεροι, χωρίς ωστόσο οι διαφορές από τα περιφερειακά ΤΕΙ να είναι σημαντικές. Στους άνδρες ο μεγαλύτερος χρόνος αναμονής παρουσιάζεται στους απόφοιτους του ΤΕΙ Ηπείρου, ενώ στις γυναίκες στις απόφοιτους του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Ο πιο σημαντικός τρόπος εύρεσης της σημερινής εργασίας από τους απασχολούμενους ως μισθωτοί ήταν μέσω διαγωνισμού (39%). Η εύρεση εργασίας από γνωριμίες (24%) και μέσω αγγελίας (16%) έπαιξαν επίσης σημαντικό ρόλο. Το Γραφείο διασύνδεσης (1%), η πρακτική άσκηση (4%) και ο ΟΑΕΔ (3%) έπαιξαν ασήμαντο ρόλο στην εύρεση της σημερινής εργασίας των απασχολούμενων μισθωτών. Ενδιαφέρον είναι το εύρημα ότι ένα μεγάλο ποσοστό 13% δήλωσε άλλο τρόπο από τους παραπάνω εύρεσης της σημερινής απασχόλησης. Μελλοντική έρευνα χρειάζεται να διερευνήσει άλλους τρόπους που βοηθούν στην επαγγελματική αποκατάσταση αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3.2.2 Αυτοαπασχολούμενοι

Η έρευνα κατέληξε στο ότι, 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση, το 40% των αυτοαπασχολούμενων έχουν ιδρύσει δική τους επιχείρηση, ενώ το 60% εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Τα μεγαλύτερα ποσοστά αυτοαπασχολούμενων καταγράφηκαν σε αποφοίτους του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (28%) και του ΤΕΙ Αθήνας (22%). Αντίθετα τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφηκαν σε αποφοίτους του ΤΕΙ Ηπείρου (1%), της ΑΣΠΑΙΤΕ (3%) και των ΤΕΙ Λαμίας και Μεσολογγίου (4%). Η ικανοποίηση των αποφοίτων ΤΕΙ είναι μεγάλη από την απόφαση τους να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση, αφού ποσοστό 36% δηλώνει πολύ ικανοποιημένο και ποσοστό 50% δηλώνει αρκετά ικανοποιημένο. Μόνο το 14% δήλωσε λίγο ή καθόλου ικανοποιημένο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό 62% των αυτοαπασχολούμενων δήλωσαν ότι έχουν επιχείρηση που ξεκίνησαν μόνοι τους μετά την αποφοίτησή τους. Το 30%, των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων, δήλωσαν ότι απασχολούνται στην οικογενειακή επιχείρηση, ενώ 8% δήλωσε άλλο τρόπο δημιουργίας της επιχείρησής τους. Το 78% των επιχειρήσεων απασχολεί 1-5 άτομα, ενώ 21% απασχολεί 6-50 άτομα. Το 49% των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων δήλωσε ότι ενισχύθηκε από οικογενειακά κεφάλαια, το 13% από τραπεζικά δάνεια, το 12% από κοινοτικά προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και το 26% έλαβε χρηματοδότηση από άλλες πηγές.

3.2.3 Άνεργοι

Η πλειονότητα των ανέργων ανδρών είναι άγαμοι, ενώ ισχύει το αντίθετο για τις γυναίκες (το 62% των ανέργων γυναικών είναι έγγαμες). Το 91% των ανέργων δήλωσαν ότι έχουν τουλάχιστον μία εργασιακή εμπειρία στο παρελθόν, ενώ το 9% δήλωσαν ότι δεν έχουν εργαστεί ποτέ. Πάνω από το ένα τρίτο των ανέργων (35%) είναι στην ανεργία πάνω από 2 χρόνια, το 18% 12-24 μήνες, το 20% 6-12 μήνες και το 27% τους τελευταίους 6 μήνες. Η μέση τιμή του χρόνου ανεργίας υπολογίστηκε στους 16 μήνες. Ένας ακριβέστερος υπολογισμός στον οποίο συνυπολογίστηκε ο χρόνος ανεργίας σε αυτούς που δεν έχουν εργαστεί ποτέ σε σχέση και με το έτος αποφοίτησης, αναβιβάζει το μέσο χρόνο ανεργίας στους 24 μήνες. Από τους ανέργους με εργασιακή εμπειρία κατά την ημέρα της έρευνας το 23% λάμβανε επίδομα ανεργίας, ενώ το 77% όχι.

Οι δύο κυριότεροι λόγοι που προβάλλουν οι άνεργοι απόφοιτοι για την μη εύρεση απασχόλησης είναι η μεγάλη ανεργία στον τομέα τους (36%) και η έλλειψη ικανοποιητικών διαδικασιών προώθησης στη αγορά εργασίας (21%). Κυρίαρχη θέση στις προσπάθειες των ανέργων για εύρεση εργασίας έχουν οι αγγελίες (23%), ακολουθούμενες από τον ΟΑΕΔ, ενώ η χρήση γνωριμιών και οι συμμετοχή σε διαγωνισμούς χρησιμοποιούνται εξ ίσου από το 40% των ανέργων αποφοίτων. Τα Γραφεία Διασύνδεσης και η Πρακτική Άσκηση δεν παίζουν σπουδαίο ρόλο στις προσπάθειες των ανέργων για εύρεση εργασίας, όταν μεσολαβήσουν αρκετά χρόνια από την αποφοίτησή τους.

3.2.4 Άεργοι

Η πλειονότητα των άεργων ανδρών είναι ανύπαντροι, ενώ ισχύει το αντίθετο για τις γυναίκες (84% των άεργων γυναικών είναι έγγαμες).

Το 52% των άεργων ανδρών δήλωσαν ως αιτία τις περαιτέρω σπουδές, το 22% τις στρατιωτικές υποχρεώσεις και το 24% επικαλέσθηκαν άλλους λόγους. Στη περίπτωση των γυναικών κυρίως οι οικογενειακοί λόγοι (77%) τις κρατούν μακριά από την αναζήτηση εργασίας, ενώ μόνο το 12% δεν εργάζεται λόγω σπουδών και το 11% για άλλους λόγους.

3.3 Διαφορές μεταξύ ειδικοτήτων

Γενικά οι γυναίκες απόφοιτοι υπερτερούν σε όλες τις ειδικότητες εκτός από την ειδικότητα των Μηχανικών και ΤΠΕ. Το μικρότερο ποσοστό ανδρών αποφοίτων καταγράφεται στην ειδικότητα της Πρόνοιας (88%) ακολουθούμενο από αυτό της Υγείας (83%). Το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών υπάρχει στην ειδικότητα ΤΠΕ (75%).

Τη μεγαλύτερη μέση διάρκεια σπουδών παρουσιάζει η ειδικότητα ΤΠΕ (6,2), ενώ τη μικρότερη η ειδικότητα ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ (4,4). Οι ειδικότητες ΓΤΚΣ, ΥΓΕΙΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑ, ΤΕΤΡΟΔ επιτυγχάνουν γενικά καλύτερες βαθμολογίες πτυχίου από ότι οι ειδικότητες ΤΠΕ, ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ, ΓΕΩΠΟΝΙΑ και ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Επισημαίνεται το υψηλό ποσοστό αριστούχων της ειδικότητας ΥΓΕΙΑ, αλλά και το μηδενικό αντίστοιχο ποσοστό στην ειδικότητα ΤΠΕ.

Πολύ υψηλά ποσοστά μεταπτυχιακών σπουδών καταγράφονται στους αποφοίτων των ειδικοτήτων ΓΚΤΣ και ΤΕΤΡΟΔ (23% και 24% αντίστοιχα). Τα μικρότερα αντίστοιχα ποσοστά βρέθηκαν στις ειδικότητες Δ/Ο και ΤΕΧΝ/ΥΓ (9% και 6% αντίστοιχα).

Επτά έως έντεκα έτη επτά μετά την αποφοίτηση παρατηρείται ότι οι ειδικότητες ΤΠΕ (97%), ΠΡΟΝΟΙΑ (96%) και ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (92%) παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στη ΓΕΩΠΟΝΙΑ (82%), ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ (84%) και ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (86%).

Τα μεγαλύτερα ποσοστά μισθωτών έχουν οι ειδικότητες ΠΡΟΝΟΙΑ (92%) και ΤΠΕ (89%). Το μικρότερο ποσοστό μισθωτών εμφανίζεται στην ειδικότητα ΓΤΚΣ. Η ίδια ειδικότητα παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό ελεύθερων επαγγελματιών (27%). Υψηλά ποσοστά ελεύθερων επαγγελματιών καταγράφονται επίσης και στις ειδικότητες ΤΕΤΡΟΔ (17%) και ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (15%). Τέλος τα υψηλότερα ποσοστά αυτοαπασχολούμενων με προσωπικό παρουσιάζονται στις ειδικότητες ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ και ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (από 9%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας καταγράφεται μεταξύ των αποφοίτων ειδικότητας Γεωπονίας (14%), ενώ αντίθετα το μικρότερο ποσοστό (μόλις 1%) εμφανίζεται στην ειδικότητα ΤΠΕ. Το μεγαλύτερο μέσο διάστημα ανεργίας παρουσιάζεται στην ειδικότητα ΓΤΚΣ, ενώ το μικρότερο στην ειδικότητα ΤΠΕ. Οι ειδικότητες ΓΕΩΠΟΝΙΑ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ και ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ εμφανίζουν μέσο χρόνο ανεργίας 16 μήνες, που είναι και η μέση τιμή όλων των ανέργων. Τα πλήρη αποτελέσματα εργασιακής κατάστασης και απασχόλησης όλων των κατηγοριών αποφοίτων για κάθε κύρια ειδικότητα παρουσιάζονται στον συγκεντρωτικό Πίνακα 3.

ΓΕΝΙΚΑ	Φύλο		Οικ. Κατ.	Αλικια Ενιαίο/ Γεν	Βαθμός Λ. Καλώς	Μετα/κό		Εργ. Καταστ.			Απασχόληση			
	Ανδρας	Γυναίκα				Απασχ.	Αυτοαπ ασχ.	Άνεργος	Άεργος	Μισθ. Πληρ.	Μισθ. Μερ.	Επιχειρ.	Ελευθ. Επ.	
Ειδικότητα	Πλήθος						ΝΑΙ							
Γεωπονίας	534	47%	45%	60%	50%	13%	71%	11%	14%	4%	81%	6%	9%	5%
ΓΤΚΣ	167	23%	47%	59%	75%	23%	59%	29%	8%	5%	62%	5%	5%	27%
Δ/Ο	1709	32%	55%	61%	52%	9%	75%	11%	9%	5%	83%	4%	6%	7%
ΠΡΟΝΟΙΑ	95	12%	62%	66%	66%	11%	92%	4%	3%	1%	96%	0%	1%	3%
ΤΕΧΝ/ΥΓ	149	43%	51%	51%	70%	6%	72%	12%	7%	8%	82%	4%	5%	10%
ΥΓΕΙΑ	873	17%	59%	62%	69%	10%	80%	10%	6%	4%	85%	4%	4%	7%
ΤΕΤΡΟΔ	157	33%	46%	75%	64%	24%	68%	20%	7%	4%	71%	6%	6%	17%
ΜΗΧ	1079	69%	48%	59%	46%	11%	70%	22%	5%	3%	73%	3%	9%	15%
ΤΠΕ	420	75%	47%	64%	39%	19%	89%	8%	1%	2%	89%	2%	5%	4%

ΜΙΣΘΩΤΟΙ	Φύλο		Οικ. Κατ.	Μεταπτ.	Αντιστ. Σπουδ.	Πώς Βρήκατε		1η Εργασία	Αντικείμενο	Μέση Τιμή	Ικαν. Αμοιβές		Ικανοπ. Εργοδότη				
	Ανδρας	Γυναίκα				Αγγελ.	Γνωρ. Διαγων.				Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Λίγο	Αρκετά	Πάρα Πολύ	
Ειδικότητα	Πλήθος																
Γεωπονίας	381	49%	43%	15%	52%	17%	35%	33%	28%	15%	54%	26%	31%	40%	3%	28%	42%
ΓΤΚΣ	98	20%	48%	27%	17%	19%	29%	20%	11%	22%	64%	24%	51%	20%	0%	22%	59%
Δ/Ο	1282	33%	53%	9%	32%	19%	33%	29%	17%	20%	63%	25%	29%	45%	1%	32%	52%
ΠΡΟΝΟΙΑ	87	11%	60%	13%	9%	20%	13%	33%	14%	34%	52%	40%	36%	24%	1%	38%	46%
ΤΕΧΝ/ΥΓ	108	44%	50%	8%	10%	7%	19%	46%	25%	19%	57%	40%	39%	20%	1%	46%	43%
ΥΓΕΙΑ	695	14%	58%	9%	9%	5%	9%	66%	11%	22%	66%	31%	40%	26%	1%	32%	50%
ΤΕΤΡΟΔ	107	34%	40%	28%	27%	31%	26%	21%	18%	15%	66%	22%	44%	28%	2%	49%	36%
ΜΗΧ	751	68%	50%	11%	24%	19%	24%	33%	16%	20%	63%	20%	41%	37%	1%	33%	50%
ΤΠΕ	372	75%	47%	20%	18%	17%	14%	49%	15%	19%	66%	16%	48%	33%	2%	36%	43%

ΑΥΤΟ/ΜΕΝΟΙ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Λύκειο	Βαθμός	Μετα/κό	Απασχόληση		Είδος Επιχείρησης			Ικανοποίηση			
Ειδικότητα	Πλήθος	Ανδρας	Παντρ.	Ενιαίο/ Γεν	Λίαν Καλώς	ΝΑΙ	Επιχειρ.	Ελευθ. Επ.	Οικ/κή	Μετά το πτυχίο	Άλλο	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Γεωπονίας	61	77%	48%	57%	35%	6%	66%	34%	45%	50%	5%	2%	18%	52%	28%
ΓΤΚΣ	48	33%	47%	56%	79%	18%	17%	83%	19%	72%	9%	4%	15%	31%	50%
Δ/Ο	182	51%	53%	58%	49%	9%	45%	55%	46%	48%	6%	4%	7%	58%	31%
ΠΡΟΝΟΙΑ	4	25%	100%	50%	67%	0%	25%	75%	0%	100%	0%	0%	0%	50%	50%
ΤΕΧΝ/ΥΓ	18	50%	72%	50%	61%	0%	33%	67%	11%	83%	6%	6%	11%	50%	33%
ΥΓΕΙΑ	87	43%	61%	67%	60%	22%	33%	67%	9%	79%	11%	2%	8%	54%	36%
ΤΕΤΡΟΔ	32	41%	46%	75%	66%	16%	25%	75%	22%	66%	13%	6%	6%	38%	50%
ΜΗΧ	237	79%	47%	60%	30%	10%	37%	63%	24%	67%	8%	3%	11%	52%	34%
ΙΤΠΕ	35	83%	50%	63%	49%	12%	57%	43%	34%	54%	11%	3%	9%	34%	54%

ΑΝΕΡΓΟΙ		Φύλο	Οικ. Κατ.	Λύκειο	Βαθμός	Μετα/κό	Εργασία στο	Χρόνος ανεργίας (μήνες)			Επίδομα	Είδος αναζήτ. εργ.				
Ειδικότητα	Πλήθος	Ανδρας	Παντρ.	Ενιαίο/ Γεν	Λίαν Καλώς	ΝΑΙ	παραλθόν;	~ 6	6 - 12	12 - 24	> 24	ΝΑΙ	Σχετική	Προοπτ	Οποιαδή	Άλλο
Γεωπονίας	73	21%	51%	58%	48%	8%	93%	31%	19%	21%	29%	24%	58%	10%	23%	10%
ΓΤΚΣ	13	15%	33%	46%	82%	8%	100%	17%	50%	33%	0%	46%	69%	0%	15%	15%
Δ/Ο	155	19%	57%	55%	44%	6%	94%	27%	21%	15%	37%	24%	49%	14%	26%	11%
ΠΡΟΝΟΙΑ	3	0%	100%	67%	67%	0%	100%	0%	33%	0%	67%	0%	100%	0%	0%	0%
ΤΕΧΝ/ΥΓ	11	9%	45%	36%	82%	0%	80%	10%	20%	10%	60%	10%	50%	20%	30%	0%
ΥΓΕΙΑ	56	14%	51%	52%	67%	2%	86%	28%	13%	15%	43%	19%	71%	5%	14%	9%
ΤΕΤΡΟΔ	11	9%	78%	82%	73%	9%	82%	27%	18%	9%	45%	27%	64%	18%	18%	0%
ΜΗΧ	57	47%	40%	53%	35%	9%	88%	29%	25%	23%	23%	23%	65%	15%	9%	11%
ΙΤΠΕ	6	67%	33%	50%	17%	0%	83%	33%	0%	33%	33%	33%	40%	0%	60%	0%

Πίνακας 3. Συγκρινωτικά αποτελέσματα εργασιακής κατάστασης και απασχόλησης ανά ειδικότητα

Σχετικά με την αντιστοιχία απασχόλησης με σπουδές ανά ειδικότητα, οι ειδικότητες ΥΓΕΙΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ και ΠΡΟΝΟΙΑ έχουν την υψηλότερη συνάφεια σπουδών και αντικειμένου εργασίας. Η χαμηλότερη συνάφεια παρατηρείται στις ειδικότητες ΓΕΩΠΟΝΙΑ και ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Η ικανοποίηση από το αντικείμενο της εργασίας, όσον αφορά τους μισθωτούς, δεν παρουσιάζει σημαντικές διαφορές μεταξύ ειδικοτήτων, η μεγαλύτερη ικανοποίηση βρέθηκε στις ειδικότητες ΥΓΕΙΑ, ΤΠΕ και ΓΚΤΣ, ενώ η χαμηλότερη στη ΓΕΩΠΟΝΙΑ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ (βλ. Πίνακα 4).

Ειδικότητα	Αντιστοιχία Σπουδών	Ικανοποίηση από αντικείμενο	Ικανοποίηση από αμοιβές
ΓΕΩΠΟΝΙΑ	2,7	3,2	3,1
ΓΤΚΣ	3,8	3,7	2,8
Δ/Ο	3,3	3,6	3,1
ΠΡΟΝΟΙΑ	4,2	3,5	2,6
ΤΕΧΝ/ΥΓ	4,3	3,3	2,6
ΥΓΕΙΑ	4,4	3,8	2,8
ΤΕΤΡΟΔ	3,4	3,5	2,9
ΜΗΧ	3,6	3,6	3,1
ΤΠΕ	3,7	3,7	3,1
Σύνολο	3,6	3,6	3,0
min	2,7	3,2	2,6
max	4,4	3,8	3,1
Εύρος	1,7	0,6	0,5

Πίνακας 4. Δείκτες αντιστοιχίας σπουδών, ικανοποίησης από το αντικείμενο και ικανοποίησης από το ύψος αμοιβών ανά ειδικότητα

3.4. Διαφορές ειδικοτήτων και ομαδοποιήσεις

Με χρήση Παραγοντικής Ανάλυσης των Αντιστοιχιών συνεξετάζοντας για τους μισθωτούς αποφοίτους τις μεταβλητές φύλο, βαθμός πτυχίου, μεταπτυχιακά, αντιστοιχία απασχόλησης με σπουδές, ικανοποίηση από το αντικείμενο της εργασίας, ύψος αμοιβών και ικανοποίηση από τις αμοιβές προκύπτει ότι:

- Οι απόφοιτοι ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ χαρακτηρίζονται από μικρές τιμές αντιστοιχίας σπουδών με εργασία και ικανοποίησης, καθώς και χαμηλές αμοιβές.
- Οι απόφοιτοι ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ και ΤΕΤΡΟΔ χαρακτηρίζονται από μέτριες τιμές αντιστοιχίας σπουδών, ικανοποίησης και αμοιβών.
- Στους απόφοιτους ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΥΓΕΙΑΣ και ΓΤΚΣ πλειοψηφούν οι γυναίκες και χαρακτηρίζονται από μέτριες προς καλές τιμές αντιστοιχίας σπουδών, ικανοποίησης και αμοιβών.
- Οι απόφοιτοι ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ και ΤΠΕ είναι κυρίως άνδρες και χαρακτηρίζονται από μέτριες προς καλές τιμές αντιστοιχίας σπουδών με εργασία και ικανοποίησης, καθώς και από καλύτερες αμοιβές.

Η Ανάλυση σε Ομάδες στο σύνολο του πληθυσμού με βάση τα γενικά χαρακτηριστικά (φύλο, τύπος Λυκείου, διάρκεια σπουδών, μεταπτυχιακά και εργασιακή κατάσταση) υποδεικνύει το χωρισμό των ειδικοτήτων στις παρακάτω τρεις ομάδες:

- ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ, ΤΠΕ
- ΠΡΟΝΟΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
- ΓΕΩΠΟΝΙΑ, ΓΤΚΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΤΕΤΡΟΔ

Η Ανάλυση σε Ομάδες στους μισθωτούς με βάση τα χαρακτηριστικά απασχόλησης (φύλο, βαθμός πτυχίου, μεταπτυχιακά, αντιστοιχία απασχόλησης με σπουδές, ικανοποίηση από το αντικείμενο της εργασίας, ύψος αμοιβών και ικανοποίηση από τις αμοιβές) υποδεικνύει το χωρισμό των ειδικοτήτων στις παρακάτω τρεις ομάδες:

- ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ, ΤΠΕ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΤΕΤΡΟΔ
- ΓΕΩΠΟΝΙΑ
- ΠΡΟΝΟΙΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΥΓΕΙΑ, ΓΤΚΣ

4. Προσδιοριστικοί παράγοντες χαρακτηριστικών σπουδών και επαγγελματικής ένταξης

Βασικοί προσδιοριστικοί παράγοντες για τον έλεγχο των ερμηνευτικών υποθέσεων αποτελούν: ο βαθμός πτυχίου, η διάρκεια σπουδών, η πραγματοποίηση ή όχι μεταπτυχιακών σπουδών, η απόκτηση ή μη τέκνων, το φύλο, η ηλικία, ο επιστημονικός κλάδος σπουδών.

Μετά από διάφορες παλινδρομήσεις που έγιναν με τη χρήση των παραπάνω βασικών προσδιοριστικών παραγόντων, προέκυψαν ως στατιστικά σημαντικές μεταβλητές για την *έγρευση απασχόλησης* μόνο η πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών και το φύλο. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι οι απόφοιτοι που έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές είναι περισσότερο πιθανόν να βρουν απασχόληση σε σχέση με εκείνους που δεν έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές, ενώ οι άνδρες απόφοιτοι είναι περισσότερο πιθανόν να βρουν απασχόληση σε σχέση με τις γυναίκες απόφοιτους.

Η μεταβλητή *είδος απασχόλησης* ερμηνεύεται ικανοποιητικά από το βαθμό πτυχίου, το φύλο, την ηλικία και τον επιστημονικό κλάδο σπουδών.

Από το στατιστικό έλεγχο υποθέσεων εργασίας για τους προσδιοριστικούς παράγοντες της *αυτοαπασχόλησης*, βρέθηκε ότι ο βαθμός πτυχίου, το φύλο, η ηλικία και ο επιστημονικός κλάδος είναι οι μεταβλητές που ερμηνεύουν την αυτοαπασχόληση. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι οι απόφοιτοι με βαθμό πτυχίου «καλώς» είναι περισσότερο πιθανόν να είναι αυτοαπασχολούμενοι σε σχέση με αυτούς με βαθμό πτυχίου «άριστα». Επίσης, οι άνδρες απόφοιτοι είναι περισσότερο πιθανόν να είναι αυτοαπασχολούμενοι σε σχέση με τις γυναίκες αποφοίτους, ενώ όσο μεγαλύτερος είναι ο απόφοιτος τόσο πιθανότερο είναι να είναι αυτοαπασχολούμενος. Τέλος από τη διερεύνηση του επιστημονικού κλάδου προκύπτει ότι οι απόφοιτοι των κλάδων ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΓΤΚΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΤΕΤΡΟΔ και ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ είναι περισσότερο πιθανόν να ασχοληθούν με το ελεύθερο επάγγελμα σε σχέση με τους αποφοίτους του κλάδου ΤΠΕ.

Η μεταβλητή *χρόνος έγρευσης απασχόλησης* των αποφοίτων ερμηνεύεται ικανοποιητικά από τη διάρκεια σπουδών, την απόκτηση τέκνων και τον επιστημονικό κλάδο σπουδών.

Η μεταβλητή *ύψος αμοιβών* των αποφοίτων εξαρτάται από προσδιοριστικούς παράγοντες, όπως το φύλο, η πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών, η απόκτηση τέκνων και ο επιστημονικός κλάδος σπουδών των αποφοίτων. Ερμηνεύοντας το προηγούμενο αποτέλεσμα συμπεραίνουμε οι άνδρες απόφοιτοι είναι περισσότερο πιθανόν να έχουν υψηλές αποδοχές σε σχέση με τις γυναίκες αποφοίτους, οι απόφοιτοι με τέκνα είναι

πιθανότερο να λαμβάνουν υψηλές αποδοχές από αυτούς χωρίς τέκνα και οι απόφοιτοι που έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές είναι περισσότερο πιθανόν να βρίσκονται σε υψηλά κλιμάκια αποδοχών από αυτούς που δεν έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές. Τέλος από τη διερεύνηση του επιστημονικού κλάδου προκύπτει ότι οι απόφοιτοι των κλάδων ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΤΕΤΡΟΔ και ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ είναι περισσότερο πιθανόν να λαμβάνουν χαμηλότερες αποδοχές σε σχέση με τους αποφοίτους του κλάδου ΤΠΕ, ενώ με τους άλλους επιστημονικούς κλάδους δεν προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφορές.

Τέλος, από τους προσδιοριστικούς παράγοντες που τοποθετήθηκαν στο μοντέλο, στατιστικά σημαντικές μεταβλητές προκύπτουν ο βαθμός πτυχίου, η πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών, η απόκτηση τέκνων και ο επιστημονικός κλάδος σπουδών και συνεπώς ερμηνεύουν ικανοποιητικά την εξαρτημένη μεταβλητή *βαθμός αντιστοιχίας αντικειμένου εργασίας με σπουδές*.

Αναφορές

Karamesini, M. (2008), *“The absorption of university graduates in the labour market”*, Athens: Dionikos publ.

Κοΐλιας, Χ., Τουρνά, Ε., Γαρμπής, Α. και Τόλης, Β. (2009), *“Μελέτη Παρακολούθησης Αποφοίτων ΤΕΙ”*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, ISBN 978-960-6759-46-8.

Koiliias, C., Kostoglou, V., Garmpis, A. and van den Heijden, B. (2011), *“The incorporation of graduates from higher technological education into the labor market”*, *Journal of Service Science and Management*, 4, 86-96.

Kostoglou, V. and Paloukis, S. (2007), *“Graduates’ employment in European Union”*, *Proceedings of the 5th International Conference “New Horizons in Industry, Business and Education” (NHIBE 2007)*, 103-107. Rhodes, Greece.

Kostoglou, V., Vasilakopoulos, M. and Zafeiropoulos, C. (2007), *“The absorption of Alexander TEI of Thessaloniki in the labour market – Overall study*, Thessaloniki: Career Office publ.

Kostoglou, V. and Adamidis, P. (2010), *“Analyzing the employability of higher education graduates’ and detecting the effecting factors”*, *The Cyprus Journal of Science*, 8, 73-88.

National Statistical Service of Greece (2009), *“Labor Force Survey”*, Piraeus, Greece.

Panetsos, S. and Kostoglou, V. (2009), *“The employability of educational specialties: design and implementation of a survey model employment”*, *Proceedings of the 21st PanHellenic Conference of HELORS*, v. II, 880-894. Athens, Greece.